

Memo

memonummer	190201-009	
datum	12 februari 2019	
aan	de heer P. den Hamer	DNWG infra B.V.
van	R.J. Buijs/ S.J.M.P. Halters	Buijs Eco Consult B.V.
project	Voorgenomen uitbreiding Hoofdverdeelstation Westdorpe Enduris B.V.	
projectnr.	190201	
betreft	Ecologische quickscan Wet natuurbescherming uitbreiding 'bouwvlak 2350 m2'	

Ecologische veldcontrole (quickscan)

Op 1 februari 2019 heeft een terreinbezoek plaatsgevonden op bovengenoemde locatie. De globale locatie van de werkzaamheden is opgenomen in figuur 1.

Figuur 1: Globale planlocatie Station Westdorpe in groen (Bron: opdrachtgever)

Aanleiding en doel

De opdrachtgever is voornemens namens Enduris B.V. om ten zuiden van het huidige terrein, dus buiten de huidige hekwerken het terreinuit te breiden en hiervoor de bestemming te wijzigen van Groen naar Bedrijf - nutsvoorziening.

In het kader van het aspect 'ecologie' van deze ruimtelijke ontwikkeling dient er een quickscan gedaan te worden om te bepalen of er mogelijk negatieve effecten voor aanwezige beschermde plant- en/of diersoorten in de (per 1-1-2017 van kracht geworden) Wet natuurbescherming als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling ontstaan en vastleggen of de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd en welke voorwaarden hier eventueel voor gelden.

Figuur 3: impressie plangebied met in gele arcering mogelijk buizerdhorst (op ca. 90 m van plangebied)

Conclusie veldbezoek

Tijdens de veldcontrole (tijdens de eerdere quickscan op het station zelf) is binnen het plangebied geen nestactiviteit of territoriaal gedrag danwel nesten van jaar rond beschermde vogels aangetoond. In de directe omgeving is wel een rust/roestplaats van een uil (kerkuil) aanwezig. (zie figuur 4).

Figuur 4: Verblifplaats (kerk)uil op basis van aanwezige geconcentreerde 'krijtstrepen' en uilenballen

Deze verblifplaats ligt niet binnen het plangebied maar wel op relatief korte afstand (> 100 meter) van de voorgenomen ontwikkeling en binnen het hekwerk van het huidige station; zie figuur 5.

Figuur 5: Locatie verblifplaats kerkuil in oranje contour (bron: Geoweb Zeeland)

Algemeen voorkomende soorten zoals kleine zoogdieren (muizen, konijn, haas etc.) en amfibieën kunnen voorkomen. Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt een algemene provinciale vrijstelling, uiteraard moet wel de zorgplicht in acht worden genomen. Overige beschermde fauna of beschermde flora zijn niet aangetroffen en worden niet verwacht. Er zijn geen grote bomen binnen het plangebied aanwezig en het perceel is momenteel in gebruik als tijdelijke opslag/braakliggend terrein. Binnen het hekwerk van het station zijn wel enkele bomen aanwezig, waarvan in een boom een in aanbouw zijnde nest is waargenomen van een ekster. En op de halfverharding zou een scholekster of stormmeeuw tot broeden kunnen komen. Verder komt in de omgeving van het plangebied de rugstreeppad voor. Deze heeft momenteel geen geschikt voortplantingsbiotoop: kale bodem met open water op de planlocatie ontbreekt, met uitzondering van de sloot tussen het huidige hekwerk en de uitbreidingslocatie.

De soort kan echter al in zeer ondiepe plasjes (bijv. verdiepte bandensporen met water) eistrengen afzetten of zich voor de winterperiode zich ingraven in tijdelijke zanddepots. Dit dient in de voorbereiding en uitvoeringsfase voorkomen te worden. Voor fysieke omvorming van de bestemming: agrarisch danwel groen naar nutsbestemming/bedrijf is het aan te bevelen (mede gezien het tijdelijk gebruik als depotlocatie en vermoedelijk grondtransporten worden uitgevoerd) om maatregelen te treffen om vestiging van de rugstreepad op de locatie tegen te gaan.

Tot slot is in de berm (tussen fietspad en watergang) op diverse plaatsen en ter plaatse van de voorgenomen inrit de invasieve exoot Japanse duizendknoop waargenomen. Het opnieuw toepassen van deze grond elders dient in overleg met de gemeente te gebeuren (net als eventuele bestrijding in de gehele berm en mogelijk later door transport op terrein zelf) om vestiging van deze soort elders (op het werkterrein of daarbuiten) te voorkomen.

Figuur 6: japanse duizendknoop direct ten oosten van het plangebied (terreinbezoek damduiker eerder 2018)

Tabel 1

Beschermde soort/ functieaantasting	Aanwezigheid	Beschermingsregime	Vervolg/actie
Vogels met Jaarrond beschermde nesten/verblijfplaatsen	Geen nesten waargenomen binnen impactzone plangebied	Vogelrichtlijn, lijst jaarrond beschermde nesten	Behoud roestplaats uil en afstand tot mogelijke buizerdnest.
Vogels	Ja, diverse soorten	Vogelrichtlijn	(Voorbereidend) werk buiten broedseizoen. Zorgvuldig handelen tijdens broedseizoen.
Vleermuizen	Mogelijk diverse soorten diffuus aanwezig: geen verblijfplaatsen	Habitatrichtlijn	Geen licht toepassen met uitstraling naar dijk, bomen en water.
Overige zoogdieren	Vermoedelijk	Overige soorten en algemene vrijstellingsregeling	Zorgvuldig handelen toepassen door bijvoorbeeld terrein buiten kwetsbaar seizoen kort te maaien en te houden.
Amfibieën en reptielen	Mogelijk rugstreepad en algemene soorten	Rugstreepad, habitatrichtlijn, overige soorten	Nader onderzoek naar aanwezigheid Rugstreepad-voor (indien van toepassing) dichten sloten en maatregelen treffen voor aantrekking naar evt. tijdelijke zand/gronddepots.
Vissen	-	-	Zorgvuldig handelen toepassen
Overige fauna	-	-	Zorgvuldig handelen toepassen
Flora	-	-	-

Resume en aandachtspunten:

- 1 De locatie is geen onderdeel van Natura2000 of NNN gebieden die de voorgenomen bestemmingswijziging in de weg staat.
- 2 Op de planlocatie zelf zijn op dit moment enkel algemeen voorkomende soorten te verwachten en in de directe omgeving komt rugstreeppad voor. Bij eventueel dempen van deze (zak)sloot is nader onderzoek naar aanwezigheid van rugstreeppad noodzakelijk. Voorde algemeen voorkomende soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen voor deze soorten een provinciale vrijstelling.
- 3 Verder is het belangrijk om tijdelijk water (ondiepe plasjes) op de locatie ten alle tijden te voorkomen en geen langdurige zanddepots aan te brengen. Of maatregelen te treffen om aantrekking/vestiging van rugstreeppad op de locatie te voorkomen. Depots (zeker in combinatie met tijdelijk water) hebben een aantrekking op de in de nabijheid aanwezige rugstreeppad. Deze Habitatrichtlijnsoort kan hierdoor voor vertraging zorgen als deze tijdens de werkzaamheden op de planlocatie wordt gevonden. Aanbevolen wordt om maatregelen te treffen (aanleg paddenscherm bijv.) om bij de fysieke omvorming van het terrein de soort niet op het terrein te laten vestigen.
- 4 Op en nabij de locatie is al verlichting aanwezig. Bij aanpassing van deze verlicht dient te worden opgelet dat deze geen strooilight naar de omringende groenstructuren, watergangen en/of tegen de aanwezige bebouwing uitstraalt, om mogelijke functionaliteit van het omringende gebied (begroeiing) voor mogelijk aanwezige vleermuizen en de aanwezige (kerk)uil niet aan te tasten. Tijdelijke bouwverlichting is om dezelfde reden niet toegestaan.
- 5 De verblijfplaats van de uil en buizerd dient onverstoorde en onaangetaast te blijven. De werkzaamheden en routing (aan- en afvoer materiaal/materieel en personeel) dient dusdanig te worden ingericht dat de werkzaamheden op een afstand van 50 respectievelijk 75 m¹ van deze vermoedelijke verblijfplaats worden uitgevoerd. Op deze wijze wordt zorgvuldig gewerkt en is geen sprake van impact/verstoring van deze verblijfplaats.
- 6 Verder is het aan te bevelen om geen steilwanden bij een ontgraving of tijdelijk depot te laten aanbrengen, maar deze ten alle tijden flauw (1:2 of flauwer) af te werken. De (te) steil afgegraven zandwanden kunnen tijdens het broedseizoen (maart-september) opeens worden gekoloniseerd door oeverwaluizen. Indien deze zich gevestigd hebben kunnen de werkzaamheden ter plaatse pas weer doorgang hebben nadat de oeverwaluizen hun ingegraven nestgangen zelfstandig weer verlaten hebben (einde broedseizoen).
- 7 Bij realisatie van de uitbreiding in broedseizoen kan het ondanks de huidige situatie zo zijn dat een wilde eend, waterhoen of meerkoet danwel kleine karekiet op of nabij het plangebied tot broeden komt. Deze soorten (en gelijkaardige) zijn broedvogels die in watergangen en de directe omgeving tot broeden komen. Hierdoor is het meest veilig om de werkzaamheden buiten het broedseizoen te plannen (1 maart- 15 augustus). Als dit niet mogelijk is bevelen wij aan om aanvullende maatregelen te nemen en de voorbereidingswerkzaamheden onder ecologische begeleiding (in ieder geval beoordeling evt. broedlocaties juist voor start) uit te voeren om overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming te voorkomen.
- 8 Voor verdere verspreiding van Japanse duizendknoop op het terrein danwel door verspreiding van vrijkomende grond op een andere locatie wordt aanbevolen om hierover in contact te treden met de gemeente. Deze invasieve exoot drukt asfalt en beton kapot en overwoekert in korte tijd inheemse planten.

Literatuur

- Bekker, D.L. & J.B.M Thijssen 2012. Verspreidingsonderzoek, Nederlandse Zoogdieren. VONZ 2011. Rapport 2012.03. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Diepenbeek, A. van, 1999. Veldgids diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Strumpel, T. & Strijbosch H., 2006. Veldgids amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Wynhoff, I., Swaay, van C., & Made van der J., Veldgids Vlinders, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Websites:

- www.zeeland.nl
- www.waarneming.nl
- www.verspreidingsatlas.nl

Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is een uiteraard een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wet natuurbescherming. Wat betreft het vooronderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Bijlage 1 Wettelijk kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. Per 01/01/2017 zijn beide onderdelen (en de Boswet) geïntegreerd in de Wet natuurbescherming (Wn).

Gebiedsbescherming

In de Natura 2000 gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijngebied (Voorheen Speciale beschermings Zones, Sbz's) opgenomen.

Globaal kan worden gesteld dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedsspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

Soortbescherming

De soortbescherming is per 01/01/2017 ook opgenomen in de Wet natuurbescherming. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied. Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Vanuit deze kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Onder de werking van de soortbescherming vallen circa 930 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren, vogels, amfibieën, en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt bovendien de algemene zorgplicht (art. 1.11).

Volgens de Wet natuurbescherming mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden gedood, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust of verblijfplaatsen mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Habitatrichtlijnsoorten mogen tevens niet opzettelijk worden verstoord. Beschermde planten mogen niet opzettelijk van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wn) staan vernoemd in onderstaand kader.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wn)

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Bron: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken

De werkingssfeer van de Wet natuurbescherming is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft de beschermde soorten **overal** in Nederland bescherming.

In o.a. artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbeschermingswet worden de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden weergegeven. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de ontheffing- of vrijstelling (zoals werken met een goedgekeurde gedragscode) hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied.

- Beschermde soorten – met (Provinciale) vrijstelling:
Voor deze soorten geldt een vrijstelling van een of meerdere verbodsbepalingen (zoals bijvoorbeeld het vangen van dieren en/of het vernielen van vaste verblijfplaatsen. Voor deze soorten is derhalve in veel gevallen geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Wet natuurbescherming uitgaat.
Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft over het algemeen (en dus per Provincie verschillend) onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de woelrat, de egel, konijn, ree en vos, algemene amfibiesoorten, waaronder de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.
- Overige ‘nationaal beschermde’ soorten:
Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer een mogelijkheid voor ontheffing, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en ‘doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort’.

Voor deze soorten is derhalve een ontheffing nodig of kan gewerkt worden met een goedgekeurde gedragscode. Soorten die vallen onder dit nationale beschermingsregime vallen betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals das, boomarter, algemene amfibieën en reptielen alpenwatersalamander, hazelworm, flora als schubvaren en bokkenorchis en vissoorten waaronder de grote modderkruiper. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

- **Habitatrichtlijnsoorten:**

Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht. Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de bever, otter, noordse woelmuis, verschillende amfibiesoorten waaronder rugstreeppad en kamsalamander.

- **Vogelrichtlijnsoorten:**

Alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling ook geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Zorgplicht

Voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten, dus ook voor onbeschermden en beschermde soorten die zijn vrijgesteld geldt wel de ook 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermde gebieden en in het wild voorkomend plant en diersoorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en diersoorten als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een locatie in die periode bouwrijp wordt gemaakt, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daaropvolgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren of amfibieën die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen genomen te worden om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen of terreindelen af te zetten en het werk ter plaatse stil te leggen). Ecologische begeleiding kan hierin voorzien.

Memo

memonummer	190201-010	
datum	14 februari 2019	
aan	de heer P. den Hamer	DNWG infra B.V.
van	R.J. Buijs/ S.J.M.P. Halters	Buijs Eco Consult B.V.
project	Voorgenomen uitbreiding 150kV Station Westdorpe	
projectnr.	190201	
betreft	Ecologische quickscan Wet natuurbescherming uitbreiding 'bouwvlak 2200 m2'	

Ecologische veldcontrole (quickscan)

Op 1 februari 2019 heeft een terreinbezoek plaatsgevonden op bovengenoemde locatie. De globale locatie van de werkzaamheden is opgenomen in figuur 1.

Figuur 1: Globale planlocatie Station Westdorpe (Bron: opdrachtgever)

Aanleiding en doel

De opdrachtgever is voornemens om ten zuiden van het huidige terrein, dus buiten de huidige hekwerken het terrein uit te breiden en hiervoor de bestemming te wijzigen van agrarisch naar Bedrijf - nutsvoorziening.

In het kader van het aspect 'ecologie' van deze ruimtelijke ontwikkeling dient er een quickscan gedaan te worden om te bepalen of er mogelijk negatieve effecten voor aanwezige beschermde plant- en/of diersoorten in de (per 1-1-2017 van kracht geworden) Wet natuurbescherming als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling ontstaan en vastleggen of de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd en welke voorwaarden hier eventueel voor gelden.

blad 2 van 12

Figuur 3: impressie plangebied met in gele arcering mogelijk buizerdhorst (op ca. 90 m van plangebied)

Conclusie veldbezoek

Tijdens de veldcontrole (tijdens de eerdere quickscan op het station zelf) is binnen het plangebied geen nestactiviteit of territoriaal gedrag danwel nesten van jaarrond beschermde vogels aangetoond. In de directe omgeving is wel een rust/roestplaats van een uil (kerkuil) aanwezig. (zie figuur 4).

Figuur 4: Verblijfplaats (kerk)uil op basis van aanwezige geconcentreerde 'krijtstrepen' en uilenballen

Deze verblijfplaats ligt niet binnen het plangebied maar wel op relatief korte afstand (> 100 meter) van de voorgenomen ontwikkeling en binnen het hekwerk van het huidige station; zie figuur 5.

Figuur 5: Locatie verblijfplaats kerkuil in oranje contour (bron: Geoweb Zeeland)

Algemeen voorkomende soorten zoals kleine zoogdieren (muizen, konijn, haas etc.) en amfibieën kunnen voorkomen. Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt een algemene provinciale vrijstelling, uiteraard moet wel de zorgplicht in acht worden genomen. Overige beschermde fauna of beschermde flora zijn niet aangetroffen en worden niet verwacht. Er zijn geen grote bomen binnen het plangebied aanwezig en het perceel is momenteel in gebruik als tijdelijke opslag/braakliggend terrein. Binnen het hekwerk van het station zijn wel enkele bomen aanwezig, waarvan in een boom een in aanbouw zijnde nest is waargenomen van een ekster. En op de halfverharding zou een scholekster of stormmeeuw tot broeden kunnen komen. Verder komt in de omgeving van het plangebied de rugstreeppad voor. Deze heeft momenteel geen geschikt voortplantingsbiotoop: kale bodem met open water op de planlocatie ontbreekt, met uitzondering van de sloot tussen het huidige hekwerk en de uitbreidingslocatie. De soort kan echter al in zeer ondiepe plasjes (bijv. verdiepte bandensporen met water) eistrengen afzetten of zich voor de winterperiode zich ingraven in tijdelijke zanddepots. Dit dient in de voorbereiding en uitvoeringsfase voorkomen te worden. Voor fysieke omvorming van de bestemming: agrarisch danwel groen naar nutsbestemming/bedrijf is het aan te bevelen (mede gezien het tijdelijk gebruik als depotlocatie en vermoedelijk grondtransporten worden uitgevoerd) om maatregelen te treffen om vestiging van de rugstreeppad op de locatie tegen te gaan.

Tot slot is in de berm (tussen fietspad en watergang) op diverse plaatsen en ter plaatse van de voorgenomen inrit de invasieve exoot Japanse duizendknoop waargenomen. Het opnieuw toepassen van deze grond elders dient in overleg met de gemeente te gebeuren (net als eventuele bestrijding in de gehele berm en mogelijk later door transport op terrein zelf) om vestiging van deze soort elders (op het werkterrein of daarbuiten) te voorkomen.

Figuur 6: japanse duizendknoop direct ten oosten van het plangebied (terreinbezoek damduiker eerder 2018)

Tabel 1

Beschermde soort/ functieaantasting	Aanwezigheid	Beschermingsregime	Vervolg/actie
Vogels met Jaarrond beschermde nesten/verblijfplaatsen	Geen nesten waargenomen binnen impactzone plangebied	Vogelrichtlijn, lijst jaarrond beschermde nesten	Behoud roestplaats uil en afstand tot mogelijke buiserdnest.
Vogels	Ja, diverse soorten	Vogelrichtlijn	(Voorbereidend) werk buiten broedseizoen. Zorgvuldig handelen tijdens broedseizoen.
Vleermuizen	Mogelijk diverse soorten diffuus aanwezig: geen verblijfplaatsen	Habitatrichtlijn	Geen licht toepassen met uitstraling naar dijk, bomen en water.
Overige zoogdieren	Vermoedelijk	Overige soorten en algemene vrijstellingsregeling	Zorgvuldig handelen toepassen door bijvoorbeeld terrein buiten kwetsbaar seizoen kort te maaien en te houden.
Amfibieën en reptielen	Mogelijk rugstreeppad en algemene soorten	Rugstreeppad, habitatrichtlijn, overige soorten	Nader onderzoek naar aanwezigheid Rugstreeppad-voor (indien van toepassing) dichten sloten en maatregelen treffen voor aantrekking naar evt. tijdelijke zand/gronddepots.
Vissen	-	-	Zorgvuldig handelen toepassen
Overige fauna	-	-	Zorgvuldig handelen toepassen
Flora	-	-	-

Resume en aandachtspunten:

- 1 De locatie is geen onderdeel van Natura2000 of NNN gebieden die de voorgenomen bestemmingswijziging in de weg staat.
- 2 Op de planlocatie zelf zijn op dit moment enkel algemeen voorkomende soorten te verwachten en in de directe omgeving komt rugstreeppad voor. Bij eventueel dempen van deze (zak)sloten is nader onderzoek naar aanwezigheid van rugstreeppad noodzakelijk. Voor de algemeen voorkomende soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen voor deze soorten een provinciale vrijstelling.
- 3 Verder is het belangrijk om tijdelijk water (ondiepe plasjes) op de locatie ten alle tijden te voorkomen en geen langdurige zanddepots aan te brengen. Of maatregelen te treffen om aantrekking/vestiging van rugstreeppad op de locatie te voorkomen. Depots (zeker in combinatie met tijdelijk water) hebben een aantrekking op de in de nabijheid aanwezige rugstreeppad. Deze Habitatrichtlijnsoort kan hierdoor voor vertraging zorgen als deze tijdens de werkzaamheden op de planlocatie wordt gevonden. Aanbevolen wordt om maatregelen te treffen (aanleg paddenscherm bijv.) om bij de fysieke omvorming van het terrein de soort niet op het terrein te laten vestigen.
- 4 Op en nabij de locatie is al verlichting aanwezig. Bij aanpassing van deze verlichting dient te worden opgelet dat deze geen strooilicht naar de omringende groenstructuren, watergangen en/of tegen de aanwezige bebouwing uitstraalt, om mogelijke functionaliteit van het omringende gebied (begroeiing) voor mogelijk aanwezige vleermuizen en de aanwezige (kerk)uil niet aan te tasten. Tijdelijke bouwverlichting is om dezelfde reden niet toegestaan.
- 5 De verblijfplaats van de uil en buizerd dient onverstoorde en onaangetaast te blijven. De werkzaamheden en routing (aan- en afvoer materiaal/materieel en personeel) dient dusdanig te worden ingericht dat de werkzaamheden op een afstand van 50 respectievelijk 75 m¹ van deze vermoedelijke verblijfplaats worden uitgevoerd. Op deze wijze wordt zorgvuldig gewerkt en is geen sprake van impact/verstoring van deze verblijfplaats.
- 6 Verder is het aan te bevelen om geen steilwanden bij een ontgraving of tijdelijk depot te laten aanbrengen, maar deze ten alle tijden flauw (1:2 of flauwer) af te werken. De (te) steil afgegraven zandwanden kunnen tijdens het broedseizoen (maart-september) opeens worden gekoloniseerd door oeverwaluizen. Indien deze zich gevestigd hebben kunnen de werkzaamheden ter plaatse pas weer doorgang hebben nadat de oeverwaluizen hun ingegraven nestgangen zelfstandig weer verlaten hebben (einde broedseizoen).
- 7 Bij realisatie van de uitbreiding in broedseizoen kan het ondanks de huidige situatie zo zijn dat een wilde eend, waterhoen of meerkoet dan wel kleine karekiet op of nabij het plangebied tot broeden komt. Deze soorten (en gelijkaardige) zijn broedvogels die in watergangen en de directe omgeving tot broeden komen. Hierdoor is het meest veilig om de werkzaamheden buiten het broedseizoen te plannen (1 maart- 15 augustus). Als dit niet mogelijk is bevelen wij aan om aanvullende maatregelen te nemen en de voorbereidingswerkzaamheden onder ecologische begeleiding (in ieder geval beoordeling evt. broedlocaties juist voor start) uit te voeren om overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming te voorkomen.
- 8 Voor verdere verspreiding van Japanse duizendknoop op het terrein dan wel door verspreiding van vrijkomende grond op een andere locatie wordt aanbevolen om hierover in contact te treden met de gemeente. Deze invasieve exoot drukt asfalt en beton kapot en overwoekert in korte tijd inheemse planten.

Literatuur

- Bekker, D.L. & J.B.M Thijssen 2012. Verspreidingsonderzoek, Nederlandse Zoogdieren. VONZ 2011. Rapport 2012.03. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Diepenbeek, A. van, 1999. Veldgids diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Strumpel, T. & Strijbosch H., 2006. Veldgids amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Wynhoff, I., Swaay, van C., & Made van der J., Veldgids Vlinders, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Websites:

- www.zeeland.nl
- www.waarneming.nl
- www.verspreidingsatlas.nl

Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is een uiteraard een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wet natuurbescherming. Wat betreft het vooronderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Bijlage 1 Wettelijk kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. Per 01/01/2017 zijn beide onderdelen (en de Boswet) geïntegreerd in de Wet natuurbescherming (Wn).

Gebiedsbescherming

In de Natura 2000 gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijngebied (Voorheen Speciale beschermingen Zones, Sbz's) opgenomen.

Globaal kan worden gesteld dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedsspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

Soortbescherming

De soortbescherming is per 01/01/2017 ook opgenomen in de Wet natuurbescherming. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied. Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Vanuit deze kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Onder de werking van de soortbescherming vallen circa 930 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren, vogels, amfibieën, en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt bovendien de algemene zorgplicht (art. 1.11).

Volgens de Wet natuurbescherming mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden gedood, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust of verblijfplaatsen mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Habitatrichtlijnsoorten mogen tevens niet opzettelijk worden verstoord. Beschermde planten mogen niet opzettelijk van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wn) staan vernoemd in onderstaand kader.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wn)

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Bron: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken

De werkingssfeer van de Wet natuurbescherming is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft de beschermde soorten **overal** in Nederland bescherming.

In o.a. artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbeschermingswet worden de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden weergegeven. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de ontheffing- of vrijstelling (zoals werken met een goedgekeurde gedragscode) hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied.

- Beschermde soorten – met (Provinciale) vrijstelling:
Voor deze soorten geldt een vrijstelling van een of meerdere verbodsbepalingen (zoals bijvoorbeeld het vangen van dieren en/of het vernielen van vaste verblijfplaatsen. Voor deze soorten is derhalve in veel gevallen geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Wet natuurbescherming uitgaat.
Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft over het algemeen (en dus per Provincie verschillend) onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de woelrat, de egel, konijn, ree en vos, algemene amfibiesoorten, waaronder de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.
- Overige ‘nationaal beschermde’ soorten:
Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer een mogelijkheid voor ontheffing, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en ‘doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort’.

Voor deze soorten is derhalve een ontheffing nodig of kan gewerkt worden met een goedgekeurde gedragscode. Soorten die vallen onder dit nationale beschermingsregime vallen betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals das, boomarter, algemene amfibieën en reptielen alpenwatersalamander, hazelworm, flora als schubvaren en bokkenorchis en vissoorten waaronder de grote modderkruiper. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

- **Habitatrichtlijnsoorten:**

Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht. Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de bever, otter, noordse woelmuis, verschillende amfibiesoorten waaronder rugstreeppad en kamsalamander.

- **Vogelrichtlijnsoorten:**

Alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling ook geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Zorgplicht

Voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten, dus ook voor onbeschermden en beschermde soorten die zijn vrijgesteld geldt wel de ook 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermde gebieden en in het wild voorkomend plant en diersoorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en diersoorten als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een locatie in die periode bouwrijp wordt gemaakt, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daaropvolgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren of amfibieën die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen genomen te worden om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen of terreindelen af te zetten en het werk ter plaatse stil te leggen). Ecologische begeleiding kan hierin voorzien.